

Újdelhi hírek

2026. január 23.

Saraswati istennőtől kér áldást egy hívő Vasant Panchami ünnepén

A Vasant/Basant Panchami, más néven Saraswati Puja, a hindu Saraswati istennő, a tudás, a bölcsesség, a zene és a művészetek istennőjének tiszteletére rendezett fesztivál, amely a tavasz érkezését jelzi. A fesztivált a hindu vallásban régióként eltérően ünneplik. A Vasant Panchami a negyven nappal később megrendezett Holika és Holi fesztiválok előkészítésének kezdetét is jelzi.

2026-ban Vasant Panchami január 23-ára esik és mint minden évben, a fesztivált egyetlen szín uralja: a sárga. A ruháktól és az ételektől a rituáléig és a dekorációig minden aranyba borul ezen a napon. Ez a nap az új kezdeteket, a tanulást, a kreativitást és a pozitivitást szimbolizálja. A diákok, tanárok, művészek, de más szakmákban dolgozók Saraswati istennő tiszteletére ünnepséget tartanak, ahol kérik az istennőt, hogy segítsen tanulmányaikban és karrierjükben, ezért a karrierjüket szimbolizáló eszközöket (hangszerek, jegyzetfüzetek stb.) az istennő szobra elé helyezik, azokra áldását kérve.

India új nukleáris energia szabályozása

Az indiai parlament 2025. december 18-án elfogadta a **fenntartható nukleáris energia kiaknázásáról és fejlesztéséről India átalakításáért** (Sustainable Harnessing and Advancement of Nuclear Energy for Transforming India – SHANTI) szóló törvényjavaslatot, amely jelentős változást jelent India nukleáris energiapolitikájában, és **megnyitja az ágazatot a magántőke részvétele előtt**. A jogszabály átalakítja a felelősségi rendszert, hatályon kívül helyezi a régi törvényeket, és 2047-re 100 GW-ra kívánja növelni India nukleáris kapacitását.

A SHANTI törvényjavaslat lehetővé teszi a magánvállalatok számára atomerőművek üzemeltetésére vonatkozó engedélyek kiadását, amely felváltja a kizárólag állami szerepvállalásra épülő modellt. **Az engedélyeket nukleáris létesítmények létesítésére és üzemeltetésére, valamint nukleáris üzemanyag szállítására adják ki**, ugyanakkor az urándúsítás, a kiégett fűtőelemek kezelése és a nehézvízgyártás változatlanul a központi kormányzatnál marad. A radioaktív anyagokra és sugárzást előállító berendezésekre vonatkozóan biztonsági előírások betartásával kapcsolatosan a központi kormányzat hatásköre változatlan.

A jogszabály emellett hatályon kívül helyezte azt a vitatott felelősségi rendelkezést a nukleáris üzemanyag és technológia szállítóira vonatkozóan, amelyet a magán- és külföldi befektetések fő elrettentő tényezőjeként említettek. **Ezenkívül racionalizálja az üzemeltetők által nukleáris baleset esetén fizetendő kártérítés mértékét**.

Az Atomenergia Szabályozó Testület (Atomic Energy Regulatory Board – AERB) jogalkotói hatáskört kap emellett, hogy hatáskörébe tartozik a létesítmények ellenőrzése, az incidensek kivizsgálása, kötelező érvényű utasítások kiadása és a műveletek felfüggesztése vagy leállítása a biztonsági előírások megsértése esetén.

A törvényjavaslat célja „egy pragmatikus polgári jogi felelősségi rendszer létrehozása a nukleáris károk esetén”. Ennek érdekében javasolja az 1962. évi Atomenergia-törvény és a 2010. évi Atomenergia-törvény polgári jogi felelősségéről szóló törvény hatályon kívül helyezését, miközben az utóbbiból hatályon kívül helyezett egy kulcsfontosságú rendelkezést, amely teljeskörű felelősséget rótt a beszállítókra. A törvényjavaslat **az üzemeltetői felelősséget a reaktor méretéhez igazodó, fokozatos felső határokhoz kötötten állapítja meg**, ugyanakkor biztosítja a teljes kártérítést, összhangban a nemzetközi gyakorlattal. A törvényjavaslat célja a felelősségi kérdések újraszabályozásával az újabb technológiák bevezetésének ösztönzése.

A reformok célja, hogy támogassák India azon célkitűzését, hogy 2047-re 100 gigawattnyi nukleáris energiatermelő kapacitást érjen el, mivel az ország a növekvő villamosenergia-keresletet a dekarbonizációs célokkal igyekszik egyensúlyba hozni.

A SHANTI törvényjavaslattal a kormány megteremtette a nukleáris ágazat átalakításának jogszabályi kereteit, biztosítva a magántőke bevonását és az új technológiák alkalmazását India hosszú távú energiasztratégiájának középpontjába helyezve. **A törvény célja az energiabiztonság növelése a fosszilis energiától való függés csökkentése mellett**. India atomenergia programja a hazai thórium készletek kiaknázásán alapul. Indiának jelenleg 25 nukleáris reaktora van 7 erőműben, ebből 21 nyomás alatt álló nehézvíz és 4 könnyűvíz reaktor. Az indiai atomenergia kutató központ olyan technológiákat dolgozott ki, amelyekkel az

üzemanyagból értékes anyagok nyerhetőek ki és az atomhulladékot is kezeli, ily módon India önálló és független atomenergia termeléssel rendelkezik.

Események, rendezvények

Az Artificial Intelligence (AI) Impact Summit eseményre 2026. február 19-20-án kerül megrendezésre a Bharat Mandapamban, Újdelhiben. Az esemény követi a 2025. februári párizsi AI Action Summit, a 2024-es AI Seoul Summit és a 2023-as Bletchley Park AI Safety Summit eseményeket. Részletek az esemény honlapján (<https://impact.indiaai.gov.in/>) érhetőek el.

Az Indian Industries Association (IIA) szervezésében kerül sor a **India Solar Expo 2026** rendezvényre. A rendezők célja szerint a legjelentősebb vásárlókat megszólító rendezvényt 2026. február 21-23. között kerül sor, helyszín: IIA Bhawan Meerut, Mohkampur Industrial Area, Uttar Pradesh, India. Részletek és regisztráció: <https://indiasolarexpo.org/>

India

A globális IT-óriás, az Infosys állandó kampuszt hoz létre Visakhapatnamban, alátámasztva Andhra Pradesh kormányának azon törekvését, hogy az állam jelentős technológiai központtá váljon. Az állam kormánya elvileg beleegyezett, hogy 20 hektárnyi területet biztosítson Endada-ban a projekt számára, továbbá a kormányzat és a vállalat képviselői közötti tárgyalások során az infrastrukturális igények kapcsán is megállapodás született.

Merz német kancellár látogatása során 3 közös szándéknyilatkozat aláírására került sor: a félvezető-ökoszisztéma partnerségről, a kritikus ásványi anyagokkal kapcsolatos együttműködésről, valamint a távközlés területén való együttműködésről. A vezetők üdvözölték a kritikus és feltörekvő technológiák terén elért együttműködési eredményeket, ideértve a félvezetők, a kritikus ásványi anyagok, a digitalizálás, a távközlés, az egészségügy és a biogazdaság területét, amelyek megerősítik az innovációs és technológiai partnerséget az országok között. Modi miniszterelnök üdvözölte a német technológiai vállalat, az Infineon által tavaly márciusban a GIFT városban a Globális Képességközpont (GCC) létrehozását.

Az Indiai Űrkutatási Szervezet (ISRO) a PSLV-C62 misszióval kezdte meg 2026-os évet, azonban a rakéta harmadik fokozatában kritikus rendellenességet tapasztaltak. Az űreszköz letért a pályáról, így hasznos teher pályára állítása nem sikerült. A 44,4 méter magas, négyfokozatú rakéta az indiai EOS-N1 Föld-megfigyelő műholdat és 15 további műholdat szállított, köztük a Theos-2-t (Thaiföld/Egyesült Királyság), a Dhruva Space (India) különböző műholdjait, valamint Nepál, Spanyolország, Brazília és Franciaország műholdjait. A rakétában az állami és kereskedelmi műholdak mellett több egyetemi műhold is helyet kapott. A kudarc India műholdas felbocsátói piacon való pozícióját jelentősen rontotta.

Az ISRO LVM3 „Bahubali” rakétája pályára állította az USA BlueBird Block-2 műholdját. A műhold direkt mobil kapcsolatot teremt a műhold és a mobiltelefonok között, így hálózati hozzáférést biztosíthat a távoli és alulszolgáltatott régióknak világszerte. A műhold fázisvezérelt antennája több mint 223 négyzetmétert fed le, a súlya 6100 kg, így ez az egyik legnagyobb kereskedelmi kommunikációs műhold, amelyet valaha alacsony Föld körüli

pályára (LEO) állítottak. A műhold felbocsátása az USA és India közötti üregyütműködés újabb állomása.

A Saatvik Green Energy 13,50 milliárd rúpiás megrendelést kapott a Maharashtra Állami Villamosenergia-elosztó Társaságtól (MSEDCL) hálózaton kívüli napelemes vízszivattyú-rendszerek szállítására és telepítésére. A megrendelés 815 db 3, 5 és 7,5 LE teljesítményű egyenáramú napelemes fotovoltaiikus vízszivattyú tervezését, gyártását, szállítását, telepítését, tesztelését és üzembe helyezését foglalja magában Maharashtra egyes kerületeiben. A megrendelés öt éves garanciát, valamint javítási, karbantartási és távfelügyeleti szolgáltatásokat is tartalmaz. A legújabb megrendelés tovább erősíti az indiai Saatvik növekvő jelenlétét a napelemes szektorban, amelyet a kormány által meghirdetett programok támogatnak és amelyek célja a gazdálkodók hálózati áramtól és dízelgenerátoroktól való függőségének csökkentése.

India 2025-ös malária-felszámolási jelentése rámutatott a városi malária fenyegetésre, amelyet az invazív *Anopheles stephensi* szúnyog terjedése váltott ki, és amely alááshatja India azon célkitűzését, hogy 2030-ra felszámolja a maláriát. A gyors urbanizáció, a nem tervszerű építkezések, a népesség mobilitása és az éghajlat változékonysága azonban megváltoztatta a malária terjedésének dinamikáját. Az *Anopheles stephensi*, egy városi környezethez alkalmazkodott és globálisan ismert invazív faj megjelenése strukturális eltolódást jelent India malária-epidemiológiájában, amely szükségessé teszi az ellenőrzési stratégiák átirányítását a vidéki ökoszisztémákról a városi ökoszisztémákra. Ugyanakkor Indiában a maláriás esetek száma 69 százalékkal csökkent, a 2017-es 6,4 millióról (2017) kétmillióra (2023).

Banglades

Az e-hulladék kezelése a kormányzat hibái miatt akadozik. Egy közzétett tanulmány szerint a meglévő törvények gyenge végrehajtása tekinthető a legsúlyosabb hibának Banglades veszélyes hulladékkezelésében, amely különösen az elektronikus hulladékot (e-hulladékot) érinti. A tanulmány megállapítása szerint a hatóságok hanyagolják a meglévő törvények végrehajtását. A tanulmányt megalapozó kutatásokat 2025 januárja és decembere között végezték, az adatokat májustól októberig gyűjtötték, és amelyet egy 2025. június 4. és október 26. között tartott online felméréssel egészítettek ki.

A távközlési óriások nagyobb karbonlábnyomot hagynak Bangladesben. A közzétett adatok alapján Banglades jelentős bevételt biztosít a hazai távközlési cégek, a Grameenphone és a Robi számára, magasabb szén-dioxid-kibocsátás mellett, ugyanakkor a globális távközlési óriások is nagyobb szén-dioxid-kibocsátást generálnak Bangladesben, mint a legtöbb fejlett piacukon, mutatják a vállalatok által közzétett adatok. A Telenor éves jelentése szerint 2024-ben a Grameenphone vezető helyi szolgáltató anyavállalata, a Telenor norvég telekommunikációs csoport, Bangladesben könyvelte el a legmagasabb üvegházhatásúgáz-kibocsátást az összes globális piaca közül.

Kína hamarosan meg akarja kezdeni a Teesta folyó szabályozására vonatkozó terv kidolgozását. Mind a bangladesi, mind a kínai kormány elkötelezett a Teesta folyó szabályozásának végrehajtása mellett. Mivel a projekt hitelesítése még nem fejeződött be, a munkálatok még nem kezdhetők meg jelentette ki Syeda Rizwana Hasan, az Információs és Műsorszórásért, Környezetvédelemért, Erdészetért és Klímaváltozásért, valamint Vízkészletekért Felelős Minisztérium tanácsadója miután Yao Wen bangladesi kínai

nagykövettel együtt meglátogatta a Teesta folyó erózió által sújtott területét a rangpuri régióban.

Maldív-szigetek

A kormány elindítja a Dhidhdhoo-i földterület-rekultivációs projektet a sziget repülőterének fejlesztése érdekében. A Maldives Airports Company Limited kijelentette, hogy a projekt keretében körülbelül 102,73 hektárnyi földterület rekultivációját tervezik. A világ egyik legnagyobb vontatott szívókotróját, a "Leiv Eriksson"-t tervezik használni ebben a projektben. A kotró kapacitása 46 000 m³, és ez a harmadik kotró, amelyet a kormány a földterület-rekultivációs erőfeszítések felgyorsítása érdekében vásárolt. A további aktív kotróhajók a holland Boskalis cég hajói, a Prins Der Nederland és az Oranje.

A WindForce PLC bejelentette, hogy a Joy-szigeten, Kassanfushiban, a Kaafu Atollon a 432,2 kWp teljesítményű tetőre szerelt napelemes fotovoltaikus (PV) energiatermelő projektet december 13-án sikeresen beüzemelték. A projekt összköltsége 321 000 dollár volt.

Egyetemi kampuszok létesülnek minden atollon jövőre: Dr Mohamed Muizzu elnök bejelentette, hogy megkezdődött az egyetemi kampuszok létesítése minden atollon, a projekt várhatóan jövőre fejeződik be. Már folyamatban van a Maldív-szigeteki Nemzeti Egyetem és a Maldív-szigeteki Iszlám Egyetem kampuszainak létrehozása minden atollon azzal, hogy a megvalósítást az illetékes felekre bízták. Emellett minden atollon diákszállásokat fejlesztenek a felsőoktatáshoz való hozzáférés támogatása érdekében.

Nepál

Még három évtizeddel a Nepál és India közötti Mahakali-egyezmény (1996) aláírása után is továbbra is bizonytalan a víz áramlása a Mahakali Öntözési Projekt harmadik fázisának főcsatornájában. A Mahakali-egyezmény értelmében India köteles 300 m³/s vizet engedni Nepálba a Tanakpur-gátból a száraz évszakban, és 1000 m³/s vizet a monszun idején. Nepál előkészítette az öntözési infrastruktúrát a víz felhasználására, feltéve, hogy India a megállapodásnak megfelelően enged vizet a csatornába. Bár Tanakpurból kétszer is engedtek vizet a főcsatorna tesztelésére, az indiai fél még nem biztosította a rendszeres vízellátást. A 18 évvel ezelőtt nemzeti büszkeségként indított Mahakali Öntözési Projekt harmadik fázisa, amelynek célja 33 520 hektárnyi terület öntözése Kanchanpurban és Kailaliban, eddig mindössze 27 százalékos előrehaladást ért el. A becslések szerint már 9 milliárd nepáli rúpiát (≈ 22,5 milliárd HUF) fektettek be a projektbe. Bár a harmadik fázis építése azzal a céllal kezdődött, hogy az öntözést Kailali Malakhetiig kiterjesszék, a gazdák a régióban talajvízre és esővízre támaszkodnak az öntözéshez.

Nepál minőségfelügyeleti szerve kiterjesztette a szennyezett élelmiszerekkel kapcsolatos vizsgálatát, mivel egyre több jel utal arra, hogy mérgező anyagok kerültek a piacon forgalmazott élelmiszerekbe. Az elmúlt pénzügyi évben az Élelmiszertechnológiai és Minőségellenőrzési Minisztérium 3394 élelmiszermintát gyűjtött, amelyek közül 173-at emberi fogyasztásra alkalmatlannak találtak. Ugyanebben az időszakban a minisztérium 183 élelmiszer- és takarmányipari vállalat ellen indított eljárást. A visszahívott termékek között gyümölcsle, feldolgozott ivóvíz és snackek is vannak. Nem megfelelő minőségű termékek esetén a gyártók akár hat hónap börtönbüntetésre és legfeljebb 300 000 nepáli rúpiás (≈ 1748 EUR) pénzbírságra is számíthatnak.

A GIZ Nepal, a Nepálban működő német fejlesztési ügynökség, az elmúlt három évben összesen 2,13 millió eurós beruházást valósított meg az állami tulajdonú Alternatív Energiafejlesztési Központtal (AEPC) együttműködve megújuló energia és energiahatékonysági projekteken keresztül Nepálban. A GIZ Nepal és az AEPC a projekteket a Megújuló Energia és Energiahatékonyság Program – Zöld Helyreállítás és Energiahatékonyság Nepálban (REEEP-GREEN) keretében valósította meg, amely az Európai Unió és a Német Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium (BMZ) által finanszírozott közös kezdeményezés. A GIZ Nepal szerint a projektek mintegy 60 000 ember számára tették lehetővé a megfizethető megújuló energia technológiákhoz való hozzáférést, és támogatták a magánipart az energiahatékonysági intézkedések végrehajtásában, és több mint 62 008 MWh-t takarít meg évente. A programok az indukciós főzőlapok, biogázrendszerek, napkollektoros vízszivattyúk, mikro-vízerőművek felújítása és hálózati összekapcsolása, elektromos riksák és más energiahatékony megoldások elterjedésének előmozdítását célozták.

Nepál teljesítette az Egészségügyi Világszervezet 2030-as immunizációs célját azáltal, hogy 2023-ra, hét évvel a tervezettnél korábban a felére csökkentette a nulla dózisu oltásokban részesülő gyermekek – azaz azok, akik soha egyetlen adag rutinoltást sem kaptak – számát. A The Lancetben, egy nemzetközi orvosi folyóiratban megjelent tanulmány szerint a nulla dózisu gyermekek számának 50 százalékos csökkentése mellett az ország a diftéria, szamárköhögés és tetanusz (DPT3), a pneumococcus konjugált vakcina (PCV3) és a kanyaró elleni vakcina második adagjával 90 százalékos lefedettségét is eléri. A védőoltással megelőzhető betegségek újbóli megjelenésének kezelése érdekében az egészségügyi hatóságok ismételt országos kampányokat indítottak, és beoltották azokat a gyermekeket, akik nem kapták meg vagy nem kapták meg az összes szükséges adagot. Jelenleg a kormány a teljes immunizációs költségvetésnek csak 42 százalékát biztosítja, ami azt jelenti, hogy a fennmaradó 58 százalék adományokból származik. A gyermekkori immunizáció a kormány elsődleges prioritása, amelynek keretében 13 típusú oltóanyagot adnak be ingyenesen számos betegség ellen, beleértve a kanyaró-rubeolát, a tüdőgyulladást, a tuberkulózist, a diftériát, a szamárköhögést, a tetanuszt, a hepatitiszt B, a rotavírust, a japán encephalitis-t és a tífuszt.

Srí Lanka

A kormány által előkészített nemzeti környezetvédelmi törvény javasolt módosítása kiterjesztett gyártói felelősséget vezet be, amely előírja az ital- és palackozott vízgyártók számára a használt PET műanyag palackok összegyűjtését és kezelését. Dammika Patabendi környezetvédelmi miniszter elmondta, hogy a törvényjavaslat megkapta a kabinet jóváhagyását, amely a törvény 25 év utáni első jelentős módosítását jelenti. Az új törvény megerősíti az intézményi hatásköröket is, nemcsak iránymutatások kiadására, hanem végrehajtási intézkedések megtételére is felhatalmazva a Központi Környezetvédelmi Hatóságot, különösen a szilárd hulladék-kezelése területén.

Egy hattagú német befektetői delegáció érkezett Srí Lankára, hogy megvizsgálja egy korszerű műszaki főiskola létrehozásának lehetőségét, a Srí Lanka-i elnök németországi látogatása során folytatott megbeszélések követően. A csoport 14 napot tölt az országban, amely során a megvizsgálják a megvalósíthatóságot és az oktatási programot, amelynek célja Srí Lanka-i nők ápolónőként való toborzása és képzése a németországi foglalkoztatás céljából, ahol az előregedő népesség miatt egyre nagyobb a külföldi ápolók iránti kereslet.

A Politikai Tanulmányok Intézetének 2025-ben végzett kutatása szerint körülbelül 1,83 millió Srí Lanka-i munkavállaló, azaz a foglalkoztatottak 22,8 százaléka olyan foglalkozásban

dolgozik, amelyek potenciálisan ki vannak téve a generatív mesterséges intelligencia előretörésének, ezen belül az adminisztratív és irodai kisegítő dolgozók vannak kitéve a legnagyobb. Míg körülbelül 187 000 munkavállaló dolgozik a legnagyobb generatív mesterséges intelligenciának kitétt munkakörökben, és közel 142 000 olyan munkakörökben, amelyek növekvő kitétséggel rendelkeznek, a munkaerő nagy szegmensei, mint például az általános iskolai végzettségűek, a mezőgazdasági és a kézműves munkásokat nem érinti a változás. A tanulmány rávilágít arra a felkészültségi hiányosságra is, hogy a potenciálisan érintett munkavállalóknak csak mintegy 26 százaléka rendelkezik digitális képességekkel, valamint hozzáféréssel számítógéphez és internethez a munkahelyén.

A Sri Lanka-i Minisztertanács jóváhagyta az Indiai-óceáni Parti Szövetség létrehozásáról szóló egyetértési megállapodás aláírását, amelynek célja a regionális együttműködés előmozdítása a fenntartható halászat és a part menti közösségek megélhetésének javítása érdekében. A tagországok, köztük Banglades, Indonézia, Irán, Madagaszkár, Malajzia, a Maldív-szigetek, Mozambik, Pakisztán, Szomália, Dél-Afrika és Sri Lanka együttműködnek a túlhalászás kezelése, a tonhalhalászat megerősítése, valamint az élelmezésbiztonság és a társadalmi-gazdasági stabilitás támogatása érdekében a régióban.

Megkezdték a 50 megawattos szélenergia-projekt megvalósítását Mannarban, támogatva az ország azon célját, hogy 2050-re elérje a nettó nulla szén-dioxid-kibocsátást. A Hayleys Fentons Limited által fejlesztett projekt keretében megvalósuló szélenergia-évi termelés várhatóan 207 millió kilowattórát termel, és rekord alacsony, egységenként 0,0465 USD-s tarifával látja el az országos hálózatot, a projekt befejezése 2027 márciusára várható. Kumara Jayakody energiaügyi miniszter szerint Sri Lanka már elérte, sőt, túlteljesítette megújuló energiacéljait, és a 2029-ig tervezett kapacitásbővítéseken jóval túlmutató megállapodásokat kötött, ami jelentős előrelépést jelent a tiszta energiára való átállásban.

Az USA 2. szintű chikungunya vírusriasztást adott ki Sri Lankára. Az Egyesült Államok Betegségellenőrzési és Megelőzési Központja (U.S. Centres for Disease Control and Prevention - CDC) 2. szintű utazási egészségügyi figyelmeztetést adott ki Sri Lankára, amelyben a szúnyogok által terjesztett chikungunya vírus terjedése miatt az utazókat „fokozott óvintézkedések” megtételére inti. A 2025 decemberében kiadott riasztás akkor érkezett, amikor Sri Lanka továbbra is a Ditwah ciklon pusztításától szenvedett, amely súlyosan érintette az infrastruktúrát és megterhelte az egészségügyi szolgáltatásokat.

Dr. Daczi Diána

Magyarország Nagykövetsége Újdelhi

A Hírlevél célja, hogy napi aktualitásokat foglaljon össze legfőként India, esetenként az akkreditált országok tudományos és technológiai, valamint környezetvédelmi helyzetéről, amelyek lehetővé teszik, hogy ajánlataikkal gyorsan reagálhassanak a potenciális hazai szereplők az egyes eseményekre, illetve ötleteket kapjanak az indiai T&T együttműködések irányaira. Ilyen esetekben kérem, forduljanak hozzám a további lépések érdekében.

Elérhetőség: diana.daczi@mfa.gov.hu mobil/whatsapp: + 91 9667600183.

Hírlevél feliratkozás/lemondása: diana.daczi@mfa.gov.hu